

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gálfi Tibor (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. felperes neve, címe) I. rendű és (II.r. felperes neve, címe) II. rendű felpereseknek a dr. Németh József (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és (II.r. alperes neve, címe) II. rendű, valamint a személyesen eljáró (III.r. alperes neve, címe) III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 2-án kelt 31.P.22.374/2009/9. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I-II. rendű alpereseknek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a társasházban elvégzett felújítási munkálatok során a párkányok cseréjével és a kifizetésekkel kapcsolatos tájékoztatás kifüggesztésével a II. rendű alperes megsértette a II. rendű felperes személyi adatai kezelésének szabályait, valamint becsület és jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kérték a II. rendű alperes bocsánatkérő hirdetmény kifüggesztésével történő elégtétel adására kötelezését. Kérték annak megállapítását is, hogy az I. és a III. rendű alperesek között a külső párkányok felrakásával kapcsolatos külön megállapodás érvénytelen, jóerkölcsbe ütközik és ennek következményeként kérték megállapítani azt is, hogy a felpereseknek a párkány felrakásával kapcsolatosan nincs további fizetési kötelezettsége.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy a vállalkozási szerződés jogszerűen került megkötésre. A II. rendű alperes vitatta, hogy a hirdetményt ő függesztette ki a lépcsőházban, amely hirdetmény egyébként sem tartalmazott olyan adatokat, amely miatt a felperesek személyhez fűződő joga sérülhetett volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította és egyetemlegesen kötelezte őket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I-II. rendű alpereseknek együttesen 30.000 forint perköltséget.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. § (1) bekezdését, a 76. §-ban és a 78. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat, továbbá a Ptk. 84. § (1) bekezdését és a Ptk. 200. § (1)-(2) bekezdését, valamint a Ptk. 403. § (1) és (4) bekezdésében írtakat. Ezen túl kitért a személyes adatok védelméről szóló 1992. évi LXIII. törvény 2. §, 3. § és 5. §-ában foglaltakra is.

A szerződés semmissége körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a támadott szerződés jóerkölcsbe ütközése nem áll fenn. A Ptk. 200. §-a alapján jóerkölcsbe ütköző a szerződés a tárgyánál, tartalmánál fogva lehet, az esetben, ha a felek „rosszul számoltak”. Jelen esetben „ilyen nagyságrendű tételnél” jóerkölcsbe ütközés az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem állapítható meg. Nem osztotta a szerződés értelmezésére vonatkozó okfejtést sem, mert a szerződés 1. és 4. pontja szerint ablakonként meghatározott az anyag és a munkadíj, tehát fix áras megállapodás jött létre. A felperesek maguk is igazolták, hogy a nyílászáró tekintetében a munkákért nem fizetettek hozzájárulást. Ekként nem volt felszámítva költség, a munkák nem voltak betervezve és azok az I. és III. rendű alperesi szerződés költségvetésében sem szerepelhettek. A szerződésben rögzített ár a cserével érintett nyílászárókra vonatkozik, nem az összes nyílászáróra, és az ezzel ellentétes felperesi hivatkozás nem olvasható ki a szerződésből. A többletfizetési kötelezettségnek oka pedig az volt, hogy nem számoltak azzal, hogy a felújítással nem érintett ablakoknál is pótmunkát kell végezni a réteg megvastagodása miatt, ami a szigetelés megóvása érdekében szükséges volt. Az, hogy a pótmunka költségeit - amely az árkalkulációban nem szerepelt - a lakók közül kinek hogyan kell viselnie, vita tárgya lehet és volt is, azonban az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy ha a külső párkány közös tulajdon, a lakóknak az ezzel kapcsolatos többletköltségeket is egyéb külön megállapodás hiányában a közös tulajdonra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell viselniük függetlenül, hogy kinek a párkánya. Ha azonban magántulajdon, akkor a peradatok szerint a megbízás nélküli ügyvitel szabályai lehetnek az irányadók.

Mindezek kifejtése után az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a jóerkölcsbe ütközés alapján a szerződés részleges érvénytelensége nem volt megállapítható.

A személyiségi jogsértés körében az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperes elismerte volna, hogy ő tette ki a hirdetményt, mivel a II. rendű alperest azt kifejezetten vitatta, azt állította, hogy a Számvizsgáló Bizottság ismerte ezeket az állapotokat, tehát ők teheték ki.

Elfogadta az elsőfokú bíróság azt a védekezést, hogy a hirdetményben foglaltak miatt a jóhírnév sérelme nem valósulhatott meg, mivel a felperesek valóban nem fizették ki a hirdetményben megjelölt összeget, ezt maguk sem vitatták. Azzal, hogy a sérelmezett hirdetmény szerkesztője lehetőséget adott arra, hogy az érintettek azt aláírják, illetve megjegyzést fűzzenek hozzá, módot adott az érintetteknek arra, hogy álláspontjukat ismertessék a tulajdonostársakkal.

A társasházi költségeket érintő jogi vita tekintetében a PK 12. számú állásfoglalásra utalással az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy nem dönthet a személyiségi jogsértés iránti perben annak megalapozottságáról, nem minősítheti jogsértőnek azt az álláspontot, hogy a fizetési kötelezettség fennáll-e vagy sem. Ezen túlmenően kiemelte, hogy a sérelmezett iraton csak a II. rendű felperes szerepelt, így az I. rendű felperesnek nem volt keresetösségi joga, ezért ezen okból is alaptalan a kereset. Megítélése szerint az alperesi képviselő megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a Ptk. 85. §-a alapján a személyes megjelenés kötelező lenne az igényérvényesítéshez.

Az adatvédelem körében az elsőfokú bíróság ismételten utalt arra, hogy nem bizonyított, hogy a II. rendű alperes helyezte volna ki a hirdetményt, nem bizonyított, hogy a II. rendű alperes e körben adatkezelő lett volna és az adatkezelést jogsértően gyakorolta volna. Az elsőfokú bíróság elfogadta, hogy az adatok megjelenítése nem volt öncélú, hanem arra szolgált, hogy a beruházással kapcsolatos közös tulajdont érintő kérdésben az álláspontok ütköztetésére lehetőséget adjon, a tulajdonostársakat tájékoztassa az őket érintő kérdésről. Mindezek alapján e körben is alaptalannak találta a kereseti kérelmet és az Atv. 5. § (2) bekezdésére tekintettel sem látott indokot a jogsértés megállapítására.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. §-a alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Hivatkozásuk szerint az ítélet megalapozatlan, a tényállás hiányos és részben téves.

Kiemelték, hogy az I. rendű alperes nem tájékoztatta előre a tulajdonosokat, hogy a szigetelés miatt a párkányok megvastagodnak, hogy az I. rendű alperes teljes mértékben kifizette a vállalkozókat, illetve, hogy velük szemben tartozása nincs. Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a nyílászáróikat a program előtt kicserélték, mert az ablak- és ajtócsereére nincs semmilyen peradat. Jogban tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt fejtette ki, hogy a díj egy részének kétszeres felszámolása nem tartozik sem a szerződés tárgyához, sem tartalmához, ezért a szerződés nem ütközhet jóerkölcsbe, ugyanis a vállalkozói díjjal való „rosszul elszámolás” jóerkölcsbe ütközik.

Előadták, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szerződés 1. és 4. pontja közötti ellentmondást látszólagosnak nevezte és elfogadta a III. rendű alperes magyarázatát, mert a 800.000 forint nem az összes, hanem csak a cserében érintett nyílászárókra vonatkozik. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy az ablakpárkányok megvastagodása miatt többletmunka és többletfizetési kötelezettség merült fel. Tévedett az elsőfokú bíróság abban is, hogy a

szerződésben „ezek a munkák” nem voltak benne és hogy a pótmunkákat a tulajdonosoknak kellene a III. rendű alperes felé rendezni.

Állították, hogy a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szóba sem jöhetnek, mert egyrészt erre ügyben eljárás esetén kerülhet sor (Ptk. 484. §), márpedig a párkány felrakása nem volt ügy, másrészt a III. rendű alperes legfeljebb az I. rendű alperesnek és nem a felpereseknek, illetve nem az egyes tulajdonosoknak lehetett volna „megbízás nélküli ügyvivője”. Az alperesek a párkány felrakásáért további, tehát kétszeres díjban állapodtak meg, mégpedig nyilvánvalóan alaptalanul, ezért szerződésük ebben a részében jóerkölcsbe ütközik, így semmis. Kiemelték, hogy az I. rendű felperes személyiségi jogsértés miatt nem terjesztett elő keresetet, ezért keresetösségi jogának hiányára nem egyszerűen alaptalanul, hanem iratellenesen hivatkozott az elsőfokú bíróság.

Állították, a II. rendű alperes adatkezelő volt, hiszen mint közös képviselő nyilvántartotta a kintlevőségeket és ő volt az, aki kitette a hirdetményt, amit közvetve ügyvédje elismerte, azonban az elsőfokú bíróság ennek ellenére a tanú meghallgatásra vonatkozó indítványukat mellőzte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat megfelelően értékelve helyesen állapította meg a tényállást, abból helyes következtetésre jutott, az így meghozott döntésével a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőkre mutat rá.

A Ptk. 200. § (1) bekezdésének értelmében a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

A Ptk. 200. § (2) bekezdésének utolsó fordulata alapján semmis az a szerződés, amely nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik.

Ilyennek minősül az a szerződés, amelyet jogszabály nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege, vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat vagy szokásokat nyilvánvalóan sérti. Ebből következően az, hogy a szerződő felek - az I. rendű és a III. rendű alperes - nem „számolt el megfelelően” illetve, hogy a vállalkozási szerződésben rögzítettekkel szemben - a felperesek állítása szerint - a párkány felrakás költségét kétszeresen számolták fel az nem minősül jóerkölcsbe ütköző megállapodásnak, mert a vállalkozó nem olyan kötelezettséget vállalt, amelynek teljesítésére nem képes és nem volt megállapítható, hogy tevékenység kifejtése nélkül kívánt a vállalkozói díjhoz jutni, továbbá nem vállalt olyan kötelezettséget sem, amelyre nem volt lehetősége (BH2003. 451., BH2004. 141.)

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az, hogy a párkány felrakás költsége miként, milyen összegben került a szerződő felek közt elszámolásra az nem a megállapodás semmissége körében érvényesítendő, előterjesztendő igény.

A nyílászárók cseréjére vonatkozó szerződés tartalmával kapcsolatos felperesi okfejtés sem alapos, mert a perben igazolt volt, hogy a panel pályázatban szereplő párkányok legyártására, felszerelésére, a könyöklő, takaró lécz felrakására megállapodás létrejött, amiben a költségeket „ablakonként” határozták meg. A III. rendű alperesi vállalkozó a munkát elvégezte. A peradatokból kiderül, hogy a fűtőkorszerűsítési munkák miatt a ... szám alatti társasházban minden párkányt ki kellett cserélni, azokat is, amelyeknél a nyílászárók cseréjére nem került sor, ezért nem szerepeltek ezek a munkák, a szükséges pótmunkák az I. rendű és a III. rendű alperes szerződésének költségvetésben.

Az, hogy ennek költségeit a tulajdonostársak milyen arányban, miként, milyen címen fizetik meg illetve, hogy a pótmunkák elvégzésének szükségességét, a külső párkányok „felrakásának” költségeit miként rendezik az jogvita tárgyát képezheti azonban nem jelenti azt, hogy az I. rendű és a III. rendű alperes közti megállapodás jóerkölcsbe ütközik, így helyesen utasította el e körben az elsőfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmét.

A felperesek a II. rendű felperes jóhírneve megsértésének megállapítását is kérték.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a felperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem igazolták, hogy az általuk valótlanak tekintett közlést a II. rendű alperes hozta a tulajdonostársak tudomására. Ezen túlmenően a Ptk. 78. §-ában írt törvényi feltételek sem állnak fenn, mivel a társasház közösség felé a párkány felújítással, felszereléssel összefüggésben a kimutatás szerinti tartozás fennáll, így nem volt olyan valótlan állítás, ami indokolná a jóhírnévsértés megállapítását.

Azzal is egyetértett a Fővárosi Ítéltábla, hogy a II. rendű felperesnek - tekintettel arra, hogy a kifogásolt irat csak őt tünteti fel - lehetősége lett volna arra, hogy a költségeket, a tartozást, annak összegszerűségét vitassa. Ennek az elszámolási vitának az eldöntésére, elbírálására a személyiségi jogi per keretei közt nincs jogszabályi lehetőség, ezért helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság e vonatkozásban a kereseti kérelmet.

A II. rendű felperes a hirdetmény kifüggesztése miatt kérte annak megállapítását is, hogy a II. rendű alperes megsértette személyes adatai kezelésének szabályait.

Azon túlmenően, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a II. rendű alperes hozta nyilvánosságra a hirdetményt és ezáltal a kereseti kérelem elsődlegesen már emiatt megalapozatlan, a Fővárosi Ítéltábla szükségesnek tartja az alábbiak kiemelését.

Az Alkotmány 59. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.

Az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében személyes adat bármely meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.

Az Avtv. 2. § 9. pontja szerint adatkezelésnek minősül többek között az adatok gyűjtése, rögzítése, felhasználása, továbbítása és nyilvánosságra hozatala.

Az Avtv. 3. § (1) bekezdés a)-b) pontjai alapján akkor kezelhető személyes adat, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény, illetve - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

Az Avtv. 5. § (1)-(2) bekezdései szerint csak meghatározott célból, a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet kezelni azt a személyes adatot, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen és a cél elérésére alkalmas.

A társasházakról szóló 2003. évi CXXX. törvény 43. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közös képviselő köteles közölni és beszédni a tulajdonostársakat terhelő közös költséghez való hozzájárulás összegét és érvényesíteni a közösség ezzel kapcsolatos igényeit.

A II. rendű felperes neve az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében kétséget kizáróan személyes adatnak minősül, azonban a társasházi törvény 43. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezések megteremtik az adatkezelés jogszerűségéhez szükséges, az Avtv. 3. § (1) bekezdés b) pontjában feltételként előírt törvényi felhatalmazást. A társasházi törvény a közös képviselő számára ugyanis egyértelmű kötelezettségként írja elő a közös költség tulajdonostársak szerinti bontásban történő kimutatását és tulajdonostársakkal való közlését, így - a II. rendű alperest terhelő törvényi kötelezettségre figyelemmel - a II. rendű felperes alap nélkül tiltakozott neve, tartozása nyilvánosságra hozatala ellen. (BH2001. 269., BDT2008. 1879.)

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a 254. § (3) bekezdése értelmében annak helyes indokaira kiterjedően helybenhagyta.

A perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2011. január 27.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő